

¹² De twee stukken bevinden zich niet in het dossier.

¹³ Aldus nota Alstorphius Grevelink aan de minister, 3 febr. 1857. Grevelink zweeg over de wijze waarop hij op het spoor van Dijkmans was gekomen. Op 26 dec. 1856 liet Heldring aan Grevelink weten: 'Wel Edelgestrenghe Heer! De door U ... bedoelde persoon woont hier. Deze drie dagen ben ik thuis'.

¹⁴ Bern. H. Dijkmans ofm. (professie 1841) 1843-1849 docent Megen, 1850-1851 naast Kraaijvanger kapelaan in 'Het nauwe Damsteegje'; vervolgens moet hij weer naar Megen zijn gegaan, waar hij in 1852 of 1853 uittrad. In aug. 1856 ontving het hoofdbestuur van de Nederlandsche Evangelisch-Protestantsche Vereeniging (NEPV) een brief van 'Dijkmans, gewezen Roomsche Catholiek leeraar in een klooster in Noordbrabant, die een paar jaar geleden om zijn Protestantisme uit het klooster gevlucht zijnde en zich onder de bescherming van de familie Singendonck gesteld hebbende, door dezer toedoen op het [Schotse] Seminarium te Amsterdam is geplaatst geworden'. Dijkmans die naar de post van evangelist solliciteerde, werd daar niet rijp voor bevonden; hij zou nog een halfjaar onder leiding moeten oefenen. Wellicht dat hij zo bij Heldring, die bestuurslid van de NEPV was, terecht is gekomen; Bertilio (H.L.) de Boer, *Ledenlijst van de Nederlandse minderbroeders levend dato 12 juni 1678*

de ontvangen dispensatie 'van het geloof aan de transfiguratie van den ouwel'.

Grevelink, die geen raad wist met de tegenstrijdige berichten uit Haarlem en Groningen, zond Del Courts brief naar Bondam. Laatstgenoemde vond Moltzers visie op de gezochte persoon niet erg overtuigend. In een brief van 4 januari aan Grevelink onderstreepte hij nog eens dat Kraaijvanger sinds zijn verblijf in Olburgen niet meer was gezien, zodat niemand met zekerheid over diens activiteiten kon spreken. Op verzoek van de hoofdinspecteur bezocht Bondam nogmaals De Groot. Veel nieuws leverde dit tweede gesprek niet op. Wel overhandigde de hoogleraar hem nu het briefje dat Kraaijvanger hem op 18 mei 1855 had gezonden. De Groot bleek er inmiddels van overtuigd, dat dit briefje niet door de pater was geschreven, maar alleen door hem ondertekend. Als bewijs daarvan gaf hij tevens een strookje tekst mee, dat *wel* door Kraaijvanger was geschreven. Bondam, die beide bewijsstukken op 15 januari 1857 aan Grevelink toezond,¹² berichtte tevens dat hij nu ook wist wanneer Kraaijvanger zich precies in Groningen had gevestigd: 16 maart 1855.

Die gevangene van Megen moet zich weten te redden!

Zelf was Alstorphius Grevelink ook op onderzoek uitgegaan. Nog vóór de jaarwisseling was hij afgereisd naar Hemmen, waar hij in de pastorie van de plaatselijke predikant O.G. Heldring gesproken had met 'den uit het klooster te Megen ontvlugten vroegeren pater [B.H.] Dijkmans'.¹³ Dijkmans kon Grevelink echter niet verder helpen, omdat hij lang voor Kraaijvangers verdwijning uit Megen vertrokken was; hij kon voor hem ook geen plattegrond van het klooster schetsen. Pas veel later wist Dijkmans – die Kraaijvanger overigens niet uit het klooster, maar uit de franciscaner pastorie te Haarlem moet hebben gekend¹⁴ – zich in gesprekken met Heldring alsnog het nodige over de gezochte te herinneren. In Heldrings woorden: 'de edelheid, kracht, kloekheid van den door U gezochten is bij hem boven alle tegenspraak. Hij meent die man moet zich weten te redden. Hij beschouwt hem te zijn onder degenen die alleen vrijwillig zich zouden laten binden. Men was altijd bang voor hem. Hij wist acht en vrees in te boezemen'.¹⁵

Omdat Grevelink toch meer wilde weten over het klooster te Megen en de vermeende gevangene, schakelde hij op 10 januari J. den Haan, officier bij de marechaussee te Grave in. Laatstgenoemde was zelf naar het klooster gegaan, had het 'zeer zindelijk[e]' gebouw, waar op dat moment 23 paters en 10 broeders verbleven, geïnspecteerd, maar er niets verdachts aangetroffen, ook niet bij de in de kloostergangen gelegen graven. In zijn rapport van 18 januari dienaangaande gaf Den Haan tevens een korte beschrijving van de